

**Uteksaminerte
hovedfagstudenter
13. juni 2001**

Benestad, Kristin: Watchdog or underdog? En analyse av det sivile samfunnet i Sør-Afrika i overgangen til representativt demokrati.

Benonisen, Ingar K.: Hvorfor ikke demokrati? En analyse av årsakene til sammenbruddet av demokratiet i Østerrikes første republikk.

Engen, Tor K.: Putting a Human Face on Globalization. A comparison of the globalization rhetoric of Clinton and Chirac.

Jelinsskaite, Jurgita: Public funding of parties. The Lithuanian perspective.

Kilander, Fredrikke Storaaker: Explaining variation in indigenous mobilisation - A comparative study of the Peruvian and Elvadorian Andes.

Larssen, Ann-Karin: Fra politisk styring til brukerstyring - organisasjonsutviklingen i Trondheim kommune i et demokratiseringsperspektiv.

Lillefjære, Charlotte: Business as usual? -The effects of political cohabitation on the legislative efficiency in France.

Schwabe-Hansen, Elisabeth: «If it ain't broke, don't fix it». An analysis of the UN's financial crisis and process of financial reform.

Solbakken, Hege: Kan frivillige organisasjoner styrke sivilsamfunnet? Tilfellet Etiopia.

Sætre, Sølve: Disillusioned voters in East-Central Europe? A comparative study of the economy-party support linkage in the Czech Republic and Hungary 1992-2000.

Wedegge, Julie: Sosial rettferdighet og normativ legitimitet. En teoretisk analyse av potensielle sosialpolitiske utviklinger i EU.

Årvik, Anders Nørve: Spillet om framtiden. Den ungarske overgangen til demokrati 1988-89. En integrert teoretisk tilnærming.

En liten betraktning....

Vi merker oss at Stortingsflertallet er av den formening at man får bedre ledelse dersom lederen er ansatt og ikke valgt.

Er det ikke på tide med ansatte stortingspolitikere?

Om studentutveksling i 2000

Studentutvekslingen baserer seg på inngåtte formelle avtaler hovedsakelig med vesteuropeiske universiteter. Paraplyen for denne virksomhet heter Erasmus, hvor vi hadde i alt 20 institusjonskontrakter om studentutveksling. Nordplus-programmet, paraplyen for utvekslingsarbeidet innen Norden, gir oss mulighet til studentutveksling med 20 universiteter/høyskoler.

Ved Institutt for sammenliknende politikk har vi hatt forholdsvis mye aktivitet innen studentutveksling i kalenderåret 2000. Vi sendte ut 26 studenter, til sammen for 126,5 måneder. For 21 studenter (80 %) var studieplassen i utlandet ordnet gjennom Erasmus- og Nordplus-avtalene. Kjønnfordelingen var slik: kvinner 16 (62 %), menn 10 (38 %).

Femten studenter var ute i ett semester, elleve studenter et helt akademisk år. Halvparten av studentene reiste ut for å erstatte hovedfagskurs/ samle inn data for hovedfagsoppgaven, den andre halvparten tok uspesifiserte studier.

Vi mottok 49 studenter, 26 menn (53 %) og 23 kvinner (47 %), hvorav 2/3 kom gjennom Erasmus- og Nordplus-avtalene. Samlet avla de 280 vektall, noe som tilsier 14 studentårsverk. 25 vektall (9 %) ble avlagt på hovedfagsnivå, alle som H2, mens alle andre vektall ble avlagt på lavere grads nivå (91 %). Det ble godkjent 35 eksamener i SAS6 og 16 eksamener i SAS7. I gjennomsnitt avla hver av de registrerte 6 vektall ved ISP.

UTREISENDE SKOLEÅRET 2001-2002

STUDENT

Birkelund, Ingrid Røystrand
Erdal, Kenneth
Guse, Camilla
Hamre, Anna
Henne, Karen Marie
Hjulstad, Bjørnar
Kristiansen Geir Gangsøy
Larsen, Julie Berge
Ruud, Kim Henrik
Rydland, Lars Tore
Sande, Erlend
Svendsen, Herdis Bjørnevik
Sørbø, Jørgen
Sørgaard, Ingerid Orestad
Teigland, Geir
Tveit, Vibeke
Backer, Ellen Bruzelius
Hanson, Ada Carine
Andreassen, Anette
Jonassen, Siri Smith-Meyer
Marsteintredet, Leiv
Lægred, Randi Kristin
Sindre, Gyda Marås
Sletten, Ingrid
Strand, Inger Elisabeth
Bårtvedt, Kristian
Lampe, Carl Henrik

STUDIESTED

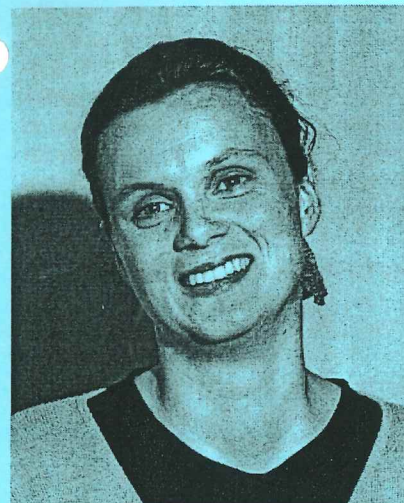
Lisboa
Berlin
Berlin
Aix
Paris
Amsterdam
Dublin
Barcelona
Keele
Bruxelles
Barcelona
Paris
Keele
York
Bruxelles
Paris
Lund
Uppsala
Costa Rica
Purdue
Costa Rica
Brno
London
København
Monash
Roskilde
Roskilde

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Førsteaman. Einar Berntzen
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

2/01

Dr. disputas

Demokrati og rettsstat i Sør-Afrika

Cand. polit. Siri Gloppen disputerer fredag 15. juni for dr. polit.-graden i sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"South African Constitutionalism 1994-2000. The difficult balancing act of the Constitutional Court".

Avhandlingen er en analyse av sørafrikansk demokrati og rettsstatsutvikling med vekt på forfatningsdomstolens rolle. I 1994 avholdt Sør-Afrika for første gang frie demokratiske valg. Overgangsgrunnloven som da trådte i kraft opprettet en ny forfatningsdomstol (Constitutional Court) med utstrakt myndighet. Som tilsvarende domstoler i andre konstitusjonelle stater skal den ivareta borgerenes rettigheter og påse at myndighetene holder seg innenfor grunnlovens rammer. Den sørafrikanske forfatningsdomstolen skulle også sikre at den folkevalgte grunnlovsforsamlingen, som i løpet av to år skulle skrive en ny, 'permanent' grunnlov, holdt seg til de prinsippene som var forhandlet fram forut for valgene i 1994. I avhandlingen analyseres grunnlovsprosessen med henblikk på

SamPol aktuelt

å forklare hvorfor utfallet ble som det ble og ga domstolen en så framtrædende rolle. En forfatningsdomstol med mandat til å overprøve vedtak som en folkevalgt grunnlovsforsamling har fattet med det nødvendige to tredjedels flertall, er helt unikt. At domstolen gjennom denne 'sertifiseringsprosessen' fikk endret grunnloven på en del punkter, synliggjorde dens politiske makt. At den ble overlatt å avgjøre kontroversielle saker, som spørsmålet om hvorvidt dødsstraff skulle være tillatt i Sør-Afrika, har også bidratt til å gjøre domstolen kontroversiell.

I en politisk situasjon hvor regjeringspartiet (Den Afrikanske Nasjonal-kongressen, ANC) støttes av omlag to tredjedeler av velgerne er grunnloven, gjennom forfatningsdomstolen, et av de få forhold som legger begrensninger på myndighetenes maktutøvelse. Domstolen kan imidlertid bare fylle en slik funksjon dersom den - og grunnloven - har en stor grad av legitimitet i befolkningen. Avhandlingen analyserer hvilke strategier forfatningsdomstolen har brukt for å forsøke å bygge legitimitet i ulike deler av det sørafrikanske samfunnet, og diskuterer i hvilken grad den har lyktes med dette. Videre gis det en vurdering av hvilken innflytelse forfatningsdomstolen i dag har i sørafrikansk politikk og hva det betyr for den demokratiske utviklingen i landet.

Personalia:

Siri Gloppen er født i 1964 og oppvokst i Stavanger. Hun er cand. polit. fra Universitetet i Bergen i 1993 og var tilknyttet Forskningsstiftelsen FAFO før hun ble universitetsstipendiat ved Institutt for sammenliknende politikk. Hun arbeider nå som forsker ved Chr. Michelsens Institutt.

Tidspunkt og sted for disputasen: 15.06.2001, kl. 13.15, Auditoriet i Ulrike Pihls hus, Professor Keysersgt. 1. Prøveforelesning holdes fredag 15. juni kl 10.15 samme sted. Tema: South Africa's Truth and Reconciliation Commission as an International Model?

Opponenten under disputasen er:

1. opponent: Professor, Dr. Heribert Adam, Simon Fraser University. 2. opponent: Professor Vicky Randall, PhD, University of Essex. Det tredje medlemmet i komiteen er: Professor, dr. polit. Tor Midtbø, Universitetet i Bergen. Disputasen ledes av dekanus Georg Henriksen.

Kontaktpersoner:

Siri Gloppen, tlf. 55 57 42 30 (a), 55 23 04 23 (p), e-post: siri.gloppen@cmi.no. Informasjonsavdelingen v/ Kristin Sandereid, tlf. 55 58 90 34 (a), epost: kristin.sandereid@info.uib.no Avhandlingen kan lånes på Det samfunnsvitenskapelige fakultetsbibliotek. For anskaffelse, kontakt Byttekontoret ved UBB, tlf. 55 58 88 35.

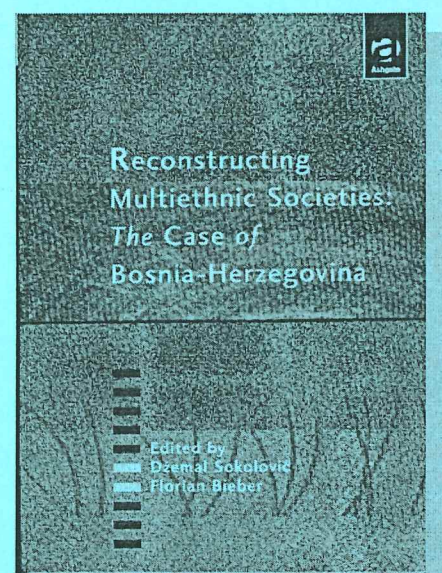
Nye bøker

Reconstructing Multiethnic Societies: The Case of Bosnia-Herzegovina

Edited by Dzemail Sokolovic, University of Bergen, and Florian Bieber, European Center for Minority Issues, Sarajevo (Aldershot, Hampshire: Ashgate, 2001)

A range of views on the challenges of the social, political, legal and psychological reconstruction of Bosnian society are presented in this volume. It draws on the knowledge and the experiences of scholars and practitioners from Bosnia-Herzegovina and internationally, and presents an analysis of the Bosnian case as an example for the study of other multiethnic societies emerging from war. By combining a theoretical analysis of multiethnic societies with practical examples, this book highlights the complexities and sensitivities of a political system in a multiethnic state, especially in a post-war setting. It is especially suitable for an international audience of academics, officials in international organizations, and NGOs. While the volume is written in an academic style, it

is nevertheless accessible to a broader audience that might be interested in the developments in Bosnia since the end of the war, and the reconstruction of post-war multiethnic societies in general.

Contributors to the book are: Florian Bieber, Thomas William Simon, Daniel Kofman, Fionnuala Ni Aolain, Dzemal Sokolovic, Richard Lewis, Ariyoshi Ogawa, Peter Emerson, Dusan Babic, Margaret Vandiver, Enida Delalic, and Slobodan Bjelalac.

Dzemal Sokolovic er knyttet til Institutt for sammenliknende politikk som seniorforsker og koordinator på prosjektet "The Politics of Democratic and Welfare Development in South Eastern Europe: A Network for Research and Education." Prosjektleder er professor Stein Kuhnle. Prosjektet er finansiert av Sørøst-Europa Programmet (se SampilAktuelt 1/2001).

Publikasjoner

Grendstad, Gunnar (2001): "Nordic Cultural Baselines. Accounting for Domestic Convergence and Foreign Policy Divergence," in *Journal of Comparative Policy Analysis*. Vol.3(1): 5-29.

Midtbø, Tor (2001): "Norsk valgdeltakelse i et makro-perspektiv". Vedlegg 4 i NOU 2001:3, *Velgere, valgordning, valgte*. Sammen med Dag Arne Christensen.

Pensumendring grunnfag, norsk politikk

Vedtak: Styret ved Institutt for sammenliknende politikk sidestiller Valen og Aardal "Konflikt og opinion", 1995, kap. 2 og 5. (totalt 61. s.) med Valen, Aardal, Narud og Berglund "Velgere i 90-årene", 1999, kap.1, 3 og 8 (totalt 70 s.). Dette betyr at studentene i kullet 2001 kan velge hvilken bok de vil lese, men instituttet anbefaler "Velgere i 90-årene".

Internasjonal formidling

Torstein Hjellum ny leder for Nettverk for Asia-studier

Nettverk for Asia-studier er et nasjonalt fellestiltak blant forskere ved norske universiteter og andre forskningsmiljøer for å styrke kunnskap og utvikle kompetanse på Asia i Norge. Nettverket arrangerer konferanser, hovedfagskurs m.v. og har som mål å fremme forskningssamarbeid på Asia-regionen. Den daglige ledelsen av nettverket forestås av en koordinator lokalisert til Senter for utvikling og miljø, SUM, ved Universitetet i Oslo. Nettverket har statlig finansiering. Sentralt i nettverkets virksomhet blir nettsiden med informasjon om Asia-forskning i Norge og med mange aktuelle internettlinker. Adressen er: www.asianettverket.uio.no

Kina

Professor Stein Kuhnle holdt 27.mars 2001 en åpen 'Public Lecture' for studenter og ansatte ved Fudan University, Shanghai, om "Globalization of the Welfare State?". Forelesningen ble holdt i regi av Nordic Centre ved Fudan University. Kuhnle holdt en forelesning over samme tema for studenter og stab ved Institute of Political Science and Public Administration ved Jiao Tong University, Shanghai, den 28.mars.

Tyskland

Professor Stein Kuhnle holdt 25.april 2001 et foredrag om "Das Überleben der nordischen Wohlfahrtsstaatsmodells in einer globalisierten Weltwirtschaft" i Fellehuset for de nordiske ambassadene i Berlin for tyske politikere, journalister, og andre inviterte. Foredraget var del av et nordisk seminar om "Die nordischen Wohlfahrtsstaaten: Vorbild oder Auslaufmodell?", arrangert i fellesskap av NOVA, Oslo, Institut for socialforskning, København, og Institut för socialforskning, Stockholms Universitet. Øvrige foredragsholdere var Jon Kvist, Olli Kangas og Joakim Palme.

Hellas

Professor Stein Kuhnle holdt en 'Keynote speech' om "Reform and consolidation of Scandinavian welfare states" under "1st Conference on Social Policy in Greece and the European Union: New Challenges, Trends and Reform Perspectives", Komotini, Hellas, 10-13.mai 2001. Dette var den første konferansen arrangert av den ny-etablerte "Hellenic Social Policy Association", og den ble organisert i samarbeid med Democritus University of Thrace.

Faglig fragmentering eller spennende modularisering?

Som kjent pågår det et arbeid ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet om modularisering av de enkelte grunn- og mellomfagene ved fakultetet. Arbeidet er igangsatt som en direkte følge av Mjøsutvalgets anbefalinger om ny faglig struktur, for øvrig en av de få anbefalingene som man kan finne igjen i Stortingsmelding 27: Krev din rett - gjør din plikt.

På tross av påstått konservatisme er man ved Institutt for sammenliknende politikk kommet et godt stykke på vei i dette arbeidet, og det foreløpige resultatet ble presentert på stabsseminaret på Marsteinen 6. og 7. juni.

Komiteen, bestående av Einar Berntzen, Gunnar Grendstad, Frank Aarebrot og Ragnhild Stolt-Nielsen, hadde valgt å ta utgangspunkt i de emnene det undervises i pr i dag. Stabsseminaret var ikke uenig i at dette var en løsning som et minstemål, men etterlyste en mer offensiv holdning hvor instituttet kan tilby et bredere spekter av temaer. Man kan for eksempel tenke seg at alle som studerer sammenliknende politikk skal ha stats- og nasjonbygging som en av de faglige grunnpilarene, men hvorvidt man drøfter stats- og nasjonbygging i Europa, Afrika eller Asia blir opp til studenten selv.

Det er dog visse faglige elementer som Instituttet ønsker å beholde. Det vil fremdeles være slik at studentene skal skrive en semesteroppgave og Instituttet vil også i fremtiden vektlegge bruk av kvanitative verktøy på grunnfagsnivå.

Komiteen vil jobbe videre etter de signaler den fikk på stabsseminaret og vil i fortsettelsen av sitt arbeid legge vekt på å finne frem til spennende moduler med et godt faglig innhold, slik at Instituttet også i fremtiden vil være et attraktivt førstevalg for studenter ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Den nye studieordningen vil bli iverksatt fra 01.01.03.

Semesterstart høsten 2001

Orienteringsmøter:

Grunnfag: 24.8. kl. 9.15
Stort aud., Lauritz Meltzershus

Mellomfag: 24.8. kl. 11.15
seminarrom 210, Stein Rokkans hus

Hovudfag: 24.8. kl. 10.15
Stort aud., Lauritz Meltzers hus

Gjesteforsker

Kakhaber Loria er gjesteforsker ved Institutt for sammenliknende politikk i perioden juni-juli 2001.

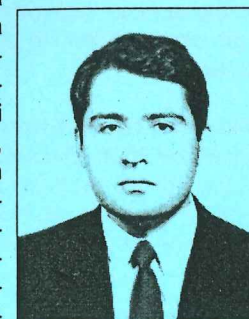
Kakhaber (eller Kakha, som han foretrekker å kalle seg) Loria er associate professor ved Universitetet i Tbilisi (TSU), Georgia. Han har en akademisk grad svarende til PhD i litteraturvitenskap. Ved Universitetet i Tbilisi underviser han blant annet i norsk og i nordiske studier. Dette faget etablerte han ved sitt hjemuniversitet i 1995, og Tbilisi er fremdeles det eneste sted i Kaukasus hvor nordisk er et universitetsfag. Hans norskstudenter deltar hvert år ved sommerskoler ved UiB og UiO og studerer også nordisk på høyere nivå samme sted.

Lorias arbeid med norsk og nordisk omfatter ikke bare undervisning ved TSU, men også forskning innenfor nordstikk, særlig fra et politologisk synspunkt, samt formidling av resultater fra dette forskningsarbeidet, spesielt rettet mot georgiske kultur- og statsvitere, politikere og studenter.

I det siste har han arbeidet med det norske sosialpolitiske system, med sideblikk også til andre skandinaviske land. Etter kommunismens fall er denne problematikken spesielt interessant og til og med relevant for ex-sovjeter som i den post-sovjeteriske periode har gått fra et administrativt kommandosystem og direkte over til den såkalte ville kapitalisme.

Loria er også spesielt interessert i den norske og de skandinaviske lands utenrikspolitikk, særlig i forbindelse med Nato og EU, samt med forhold til utvidelse av disse organisasjoner mot øst. Her må dessuten nevnes at Kakhaber Loria er sekretær (ansvarlig) for ideologi, informasjon og politisk analyse ved det Georgiske Arbeiderparti, som er et av de største partier i Georgia (for tiden i opposisjon), og detaljert kjenskap til den skandinaviske sosialpolitiske modellen og til de skandinaviske landenes utenrikspolitikk er derfor av stor betydning for ham, ikke minst i praktisk politikk.

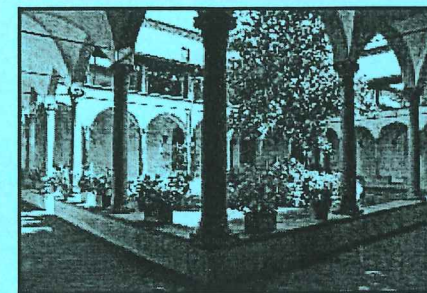
Under sitt besøk i Bergen vil Loria holde foredrag om den politiske situasjonen i Georgia og generelt i Kaukasus. Han kan kontaktes ved Institutt for sammenliknende politikk, rom 407, telefon 55 58 97 29.

Notiser

Professor Zhou Dun Ren fra Center for American Studies, Fudan University, Shanghai, inviteres til å holde årets Stein Rokkan Memorial Lecture. Dato: 14. september.

Kurt-Henning Tvedt er fra 1. september 2001 opptatt på doktorgradsprogrammet ved European University Institute (EUI) i Firenze, Italia.

Programmet er treårig med mulighet til forlengelse med et fjerde år. EUI driver i hovedsak forskning og organisert doktorgradsutdanning (PhD) i rettsvitenskap, økonomi, sosiologi/statsvitenskap (Political and Social Sciences) og moderne historie. Universitetet er en EU-institusjon hvor Norge disponerer én plass finansiert over Forskningsrådets budsjett.

Tvedt ble uteksaminert ved ISP i 1997 og har særlig vært opptatt av spillteori og problemer knyttet til overgang fra autoritære regimer til demokrati. Hans avhandling vil bli en komparativ analyse av overgangene til demokrati i DDR, Polen og Sovjetunionen 1989-1991. Professor Philippe C. Schmitter er oppnevnt som veileder for avhandlingen, noe som skulle garantere for kvalitet.

I fjor gjennomførte Tvedt et seks måneders forskningsopphold ved Hannah-Arendt-Institut für Totalitarismusforschung, TU-Dresden, Tyskland.

I den senere tid har han vært tilknyttet prosjektet «Å overkomme fortiden: Rettsoppgjøret etter 1945» (under ledelse av bl.a. Jon Elster og vår egen Stein Ugelvik Larsen) hvor han med basis i rettslig og sosiologisk materiale gjennomfører en kvantitativ studie av de norske frontkjemperne under andre verdenskrig. Dette prosjektet tar sikte på å etablere den første database over samtlige ca 5000 norske frivillige i tysk militær tjeneste, kodet med alle tilgjengelige data.

Tvedt gir gjerne interesserte mer informasjon om de nevnte institusjoner og prosjekter.

Frank Aarebrot og Sten Berglund er blitt series editors på en ny bokserie fra Edward Elgar knyttet til prosjektet: "The conditions of European democracy".

Hovedoppgaver frem fra glemselen?

Det er liten tvil om at hovedoppgaver utgjør en underutnyttet kunnskapsressurs. I dag er de fleste hovedoppgavene å anse som et privatfinansierte forskningsprosjekt som når det er avsluttet ikke blir publisert i den grad det burde.

Det er å anse som privatfinansiert fordi arbeidet for en stor del gjøres av studenter som tar opp til dels dyre lån i Statens lånekasse eller finansierer sitt livsopphold gjennom mer eller mindre tilfeldig og relevant strøjobbing.

Arbeidet blir ikke publisert i den grad det burde fordi oppgaven etter ferdigstillelse leveres i ett eksemplar til Universitetsbiblioteket og derfra er det ikke mulig å låne det ut.

For å løfte dette arbeidet frem i lyset og synliggjøre hvor mye godt arbeid som faktisk blir utført av våre hovedfagsstudenter, vil Institutt for sammenliknende politikk med virkning fra innværende år satse på å publisere instituttets hovedoppgaver i fulltekst, fortrinnsvis linket fra instituttets oversikt over uteksaminerte kandidater: <http://www.svf.uib.no/sampil/research/candpolit.htm>

Alle kandidater uteksaminert i 2001 vil bli tilskrevet og bedt om å levere hovedoppgave i elektronisk versjon. Instituttet vil stå for konverteringen til HTML format.

Ansatte

Førsteamanuensis **Torstein Hjellum** har 1 års forskningsfri fra høstsemesteret 2001.

Førsteamanuensis **Stein Ugelvik Larsen** har forskningsfri, høstsemesteret 2001. En vikar vil overta veiledning for Stein U. Larsens studenter.

Professor **Kenneth Christie** har sagt opp sin stilling med virkning fra 1. juni 2001.

Fakultetstyret vedtok 8. mai å tilby **Mic-hael Alvarez** stillingen som førsteamanuensis i sammenliknende politikk med vekt på utviklingsstudier. Alvarez tiltrer stillingen juli 2002.

Stipendiat **Dag Stenvoll** begynner sitt 4. stipendiatår ved Institutt for sammenliknende politikk 21. august 2001. Han har hatt de tre foregående årene ved LOS senteret.

